TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

KHOA KỸ THUẬT MÁY TÍNH LỚP CE118.N21.2

BÁO CÁO LAB 3 THIẾT KẾ MẠCH TỔ HỢP PHỤC VỤ TÍNH TOÁN

MSSV: 21521810

HỌ TÊN: NGUYỄN QUỐC TRƯỜNG AN

I. LÝ THUYẾT

ALU - Arithmetic and Logic Unit là một mạch tổ hợp để thực hiện các tác vụ về toán học (cộng, trừ, nhân, chia,...) và logic (and, or, not, xor,...).

Một ALU đơn giản sẽ bao gồm 2 phần là khối AU (Arithmetic Unit) chịu trách nhiệm thực hiện các tác vụ về toán học và khối LU (Logic Unit) chịu trách nhiệm thực hiện các tác vụ về logic.

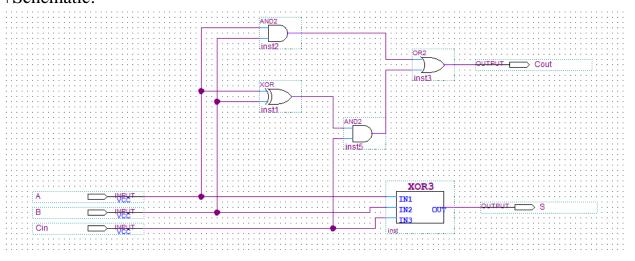
ALU thường sẽ có 2 toán hạng và phép toán được ALU thực hiện sẽ được điều khiển thông qua tín hiệu Opcode.

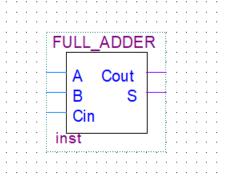
II. THỰC HÀNH

Sinh viên thực hiện thiết kế và mô phỏng một ALU có 2 toán hạng (16 bit) và các phép toán **cộng, cộng 1, trừ, trừ 1, and, or, nand, xor** theo đúng thứ tự tương ứng với tín hiệu điều khiển (Opcode) từ 0 -> 7.

THIẾT KẾ

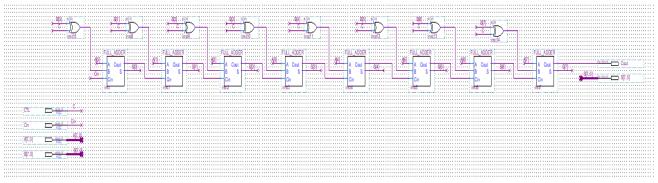
- -Ta có khối ALU gồm AU và LU.
- -Ta thực hiện thiết kế khối AU gồm các phép tính: Cộng, cộng 1, trừ, trừ 1. Khối LU gồm các phép tính: And, or, nand, xor.
- 1) Thiết kế khối AU
- a) Thiết kế bộ cộng
- -Ta sử dụng 8 bộ full adder để thực hiện bộ cộng 8 bit, sau đó sử dụng 2 bộ cộng 8 bit để thực hiện bộ cộng 16 bit. Có được bộ cộng 16 bit thì ta giải quyết được 2 phép toán cộng, cộng 1. Thêm vào đó, ta kết hợp thêm cổng xor vào bộ cộng để có thể tích hợp thêm phép toán trừ. Tới đây đã giải quyết thêm được 2 phép toán trừ, trừ 1.
- Full adder:
- +Schematic:

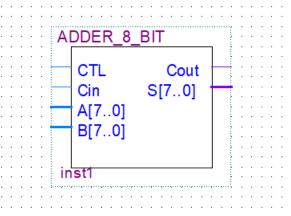

-Bộ cộng/trừ 8 bit:

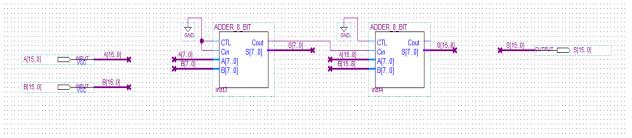
+Schematic:

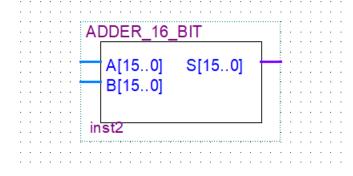

-Bộ cộng/trừ 16 bit:

+Schematic:

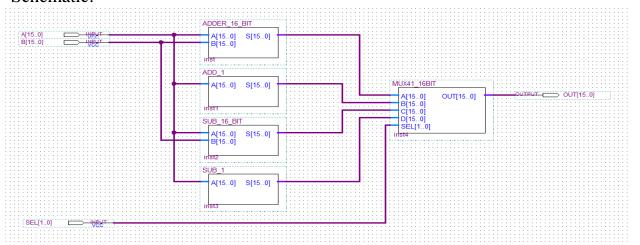

+Đóng gói:

b) Tổng hợp khối AU:

-Schematic:

-Đóng gói:

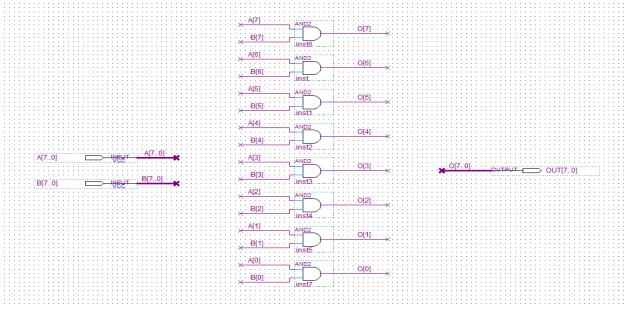
```
AU
A[15..0] OUT[15..0]
B[15..0]
SEL[1..0]
inst3
```

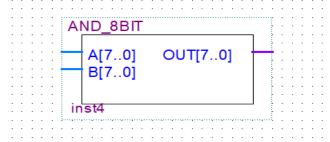
1) Thiết kế khối LU

a) Thiết kế khối and 16 bit

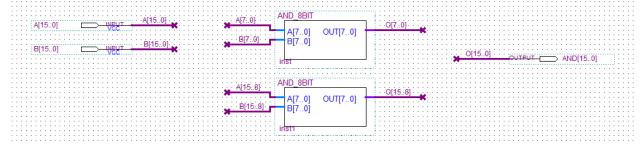
Ta thiết kế khối and 8 bit từ 8 cổng and 1 bit, từ đó thiết kế khối and 16 bit bằng 2 khối and 8 bit.

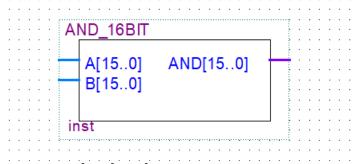
- -Khối and 8 bit:
- +Schematic:

- -Khối and 16 bit:
- +Schematic:

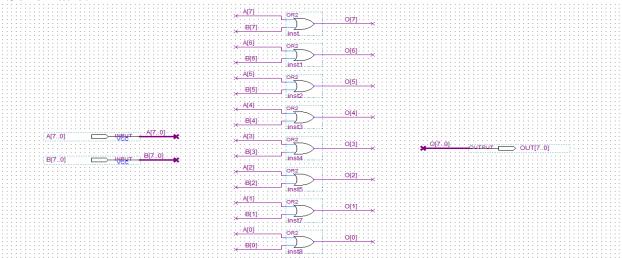

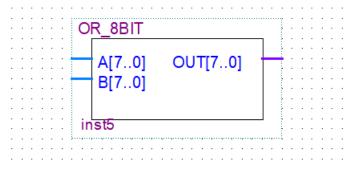

b) Thiết kế khối or 16 bit

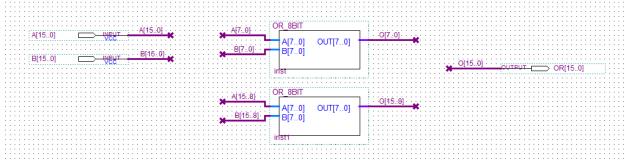
Ta thiết kế khối or 8 bit từ 8 cổng or 1 bit, từ đó thiết kế khối or 16 bit bằng 2 khối or 8 bit.

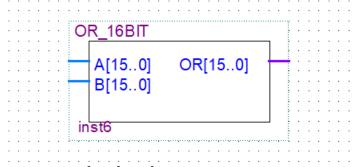
- -Khối or 8 bit:
- +Schematic:

- -Khối or 16 bit:
- +Schematic:

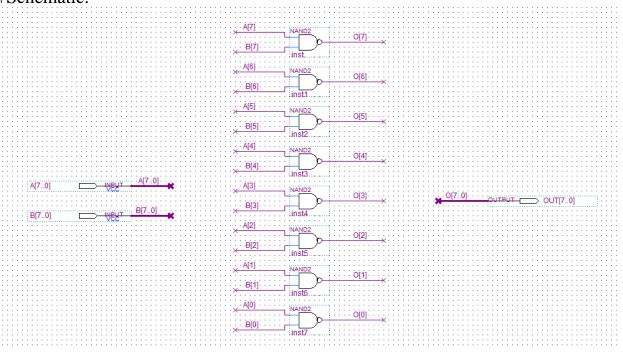

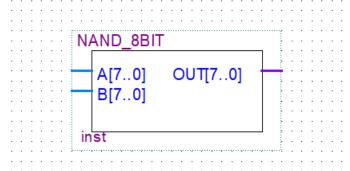

c) Thiết kế khối nand 16 bit

Ta thiết kế khối nand 8 bit từ 8 cổng nand 1 bit, từ đó thiết kế khối nand 16 bit bằng 2 khối nand 8 bit.

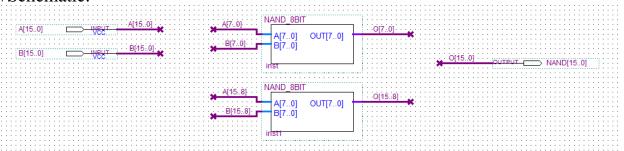
- -Khối nand 8 bit:
- +Schematic:

-Khối nand 16 bit:

+Schematic:


```
NAND_16BIT

A[15..0] NAND[15..0]

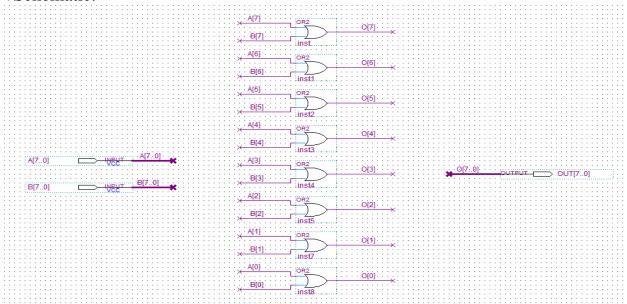
B[15..0]

inst7
```

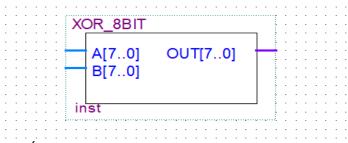
d) Thiết kế khối xor 16 bit

Ta thiết kế khối xor 8 bit từ 8 cổng xor 1 bit, từ đó thiết kế khối xor 16 bit bằng 2 khối xor 8 bit.

- -Khối xor 8 bit:
- +Schematic:

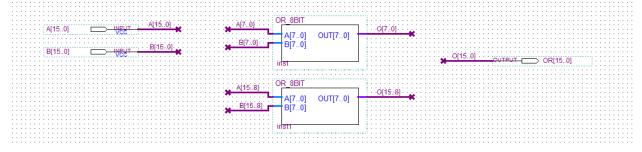

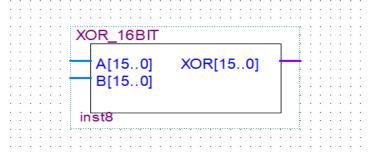
+Đóng gói:

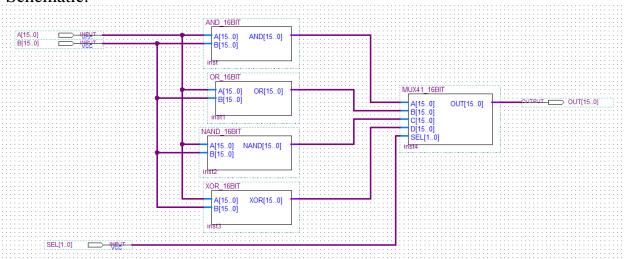
-Khối xor 16 bit:

+Schematic:

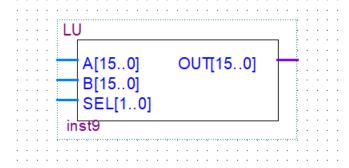

e) Tổng hợp khối LU-Schematic:

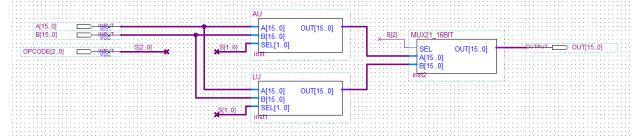
-Đóng gói:

2) Thiết kết ALU

Ta kết nối khối AU và LU, dùng Mux để lựa chọn kết quả đầu ra phù hợp với yêu cầu phép toán.

-Schematic:

-Kết quả mô phỏng:

Name	Value at	0 ps 80.0 ns	160 ₋ 0 ns	240,0 ns	320,0 ns	400,0 ns	480 _. 0 ns	560 ₋ 0 ns	640,0 ns	720,0 ns	800.0 ns	880 ₋ 0 ns	960 ₋ 0 ns
	0 ps	0 ps											
> OPCODE	U 0	(0 X	X	2	Х 3	$\square$ X $\square$	4 X	5	6	7	X	0 X	1
<u>></u>	U 60500	60500	61095	61690	62285	χ 6	2880	63475	64070	64665	(6)	5260	319
≽ > B	U 4000	4000 X	13955	23910	33865	X 4	3820	53775	63730	8149	1	8104	28059
> OUT	U 64500	64500 X	61096	37780	62284	χ 4	1248	63487	1981	58188	χ 1	7828	320

III. BÀI TẬP LÀM THÊM

Thực hiện thiết kế mạch nhân 2 số bất kì (4 bit) bằng phương pháp dịch – cộng.

THIẾT KẾ

1) Ý tưởng thực hiện

 $\acute{Y}$ tưởng nhân 2 số 4 bit bất kì sử dụng thuật toán dịch – cộng như sau:

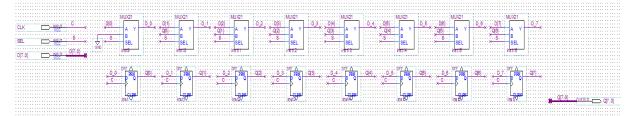
- Giả sử thực hiện phép tính A[3..0] * B[3..0]
- 1) Kiểm tra bit B[0] là 1 thì thực hiện KQ = KQ + A
- 2) Dịch trái A 1 bit (A << 1), dịch phải B 1 bit (B >> 1)
- 3) Nếu B!= 0 quay lại bước 1
- 4) Được KQ = A * B và thoát

2) Thiết kế bộ nhân

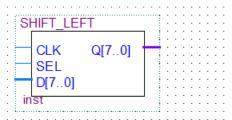
Ta sử dụng 1 thanh ghi – dịch trái 8 bit, 1 thanh ghi – dịch phải 8 bit, 1 thanh ghi 8 bit, 1 bộ cộng 8 bit và tri-state để cho phép hiển thị kết quả khi thực hiện xong phép nhân.

a) Thiết kế thanh ghi – dịch trái 8 bit

-Schematic:

-Đóng gói:

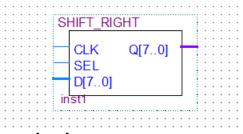

b) Thiết kế thanh ghi – dịch phải 8 bit

-Schematic:

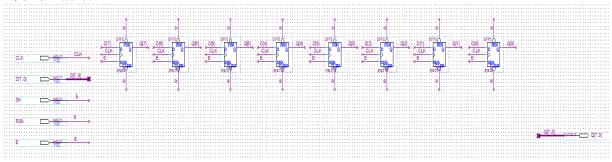
```
| MUZ1 | D.6 | O(1) | MUZ1 | D.6 | O(1) | MUZ1 | D.5 | O(1) | MUZ1
```

-Đóng gói:

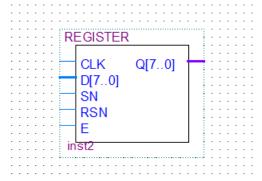

c) Thiết kế thanh ghi 8 bit

-Schematic:

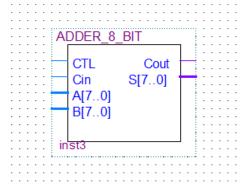

-Đóng gói:

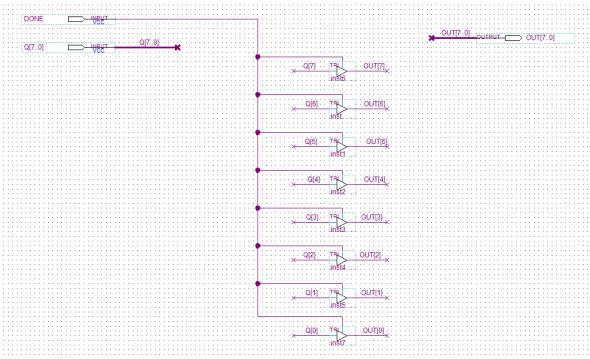
d) Thiết kế bộ cộng 8 bit

Ta tái sử dụng lại bộ cộng 8 bit đã thiết kế ở bài thực hành phía trên

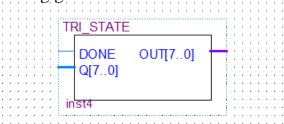

e) Thiết kế cổng tri-state 8 bit

-Schematic:

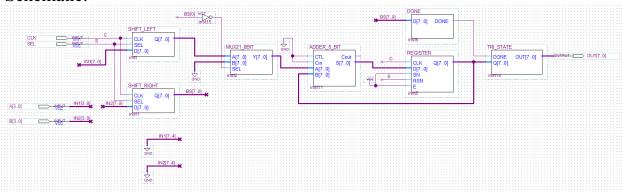

-Đóng gói:

f) Tổng hợp thành bộ nhân 2 số 4 bit bất kì

-Schematic:

-Kết quả mô phỏng:

